

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

גליון ”חיי שרה” (גליון 5 שנת תשע”ד, כב’ חשוון תשע”ד, 26/אוקטובר/2013)

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”חיי שרה” - בסוד הנחמה

אברהם ושרה חיו במשך עשרות שנים בנישואין מאושרים מתוך קשר זוגי מיוחד ותוך עשייה משותפת. והנה בפרשתנו, אנו נפרדים משרה אימנו, עם פטירתה.

וְתָמַת שָׂרָה... וַיְבֹא אַבְרָהָם לְסַפֵּד לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ (בראשית כג, ב).

בכי והספד! שתי מילים קצרות, המבטאות רגשות עמוקים של כאב ואובדן, צער וגעגוע של בעל לאשת נעוריו, לאהבת חייו.

שתי מילים המבטאות תמיהות ותהיות של: ואולי, ומה היה קורה אם, ו-לו זכינו... ואיפה הוא או היא היו היום לו רק...

הבכי, בא מן הלב ומן הרגש והוא מבטא כאב, צער, יגון ואובדן. ואילו **ההספד**, בא מן השכל והוא עוסק בשבחי של הנפטר, במעלותיו, בתפקידיו, במעשיו וגם בתחושת הפספוס וההחמצה על כל מה שהמנוח לא הספיק לעשות בחייו, לבדו ואיתנו...

ב-טו אלול תשכ”ח, בימי מלחמת ההתשה בתעלת סואץ, נהרג הטנקיסט יהודה וינר, בן 19 היה במותו. אחיו, הפזמונאי אהוד מנור, כתב לזכרו את השיר הידוע: **”אחי הצעיר יהודה”** (לחן: יוחנן זראי), שיר מרגש, המבטא את זעקתו ואת כאבו.

אחי הצעיר? הוֹדָה,

האם אתה שומע?

האם אתה יודע?

השמש עוד עולה כל בקר

ואורה לבן,

ולעת ערב רוח מפזרת

את עלי הגן.

הגשם הראשון

כרד לפני יומים,

בערב יום שלישי,

ישוב אפסר לראות שמים

בשלולית על הכביש הראשי.

אחי הצעיר? הוֹדָה

האם אתה שומע?

האם אתה יודע?

בגן הילדים שלך

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

לומדים כבר שיר חדש,
ובתיכון התלמידים
שוב מתעמלים על המג'רש.
רוחות ערבית
מיללות על המרפסת
את כל שירי הסתיו,
ואמא מחכה בסתר,
שאולי עוד יגיע מכתב.

שני הבתים הראשונים מביעים כמה מסרים חשובים של אבן.

- תחושת המחסור: "ובתיכון התלמידים שוב מתעמלים על המג'רש" - בלעדיך...
- תחושת הניתוק מן האישיות האהובה לנו והחסרה כל כך: "האם אתה שומע? האם אתה יודע?".
- תחושת פליאה ותמיהה - כיצד העולם יכול להמשיך ולהתקיים, למרות חסרונה של הדמות שהיתה כה עיקרית ויסודית בעולמנו: "השמש עוד עולה כל בקר (למרות הכל...)".
- תקווה וציפייה ש"אולי בכל זאת יתברר, שהמוות איננו סופי" - "ואמא מחכה בסתר, שאולי עוד יגיע מכתב".

ובמה מתנחם המשורר על מות אחיו? בזיכרון ובהמשכיות, כדברי הבית השלישי של השיר:

אחי הצעיר? הודה
האם אתה שומע?
האם אתה יודע?
כל חבריך הטובים
נושאים דמותך עמם,
ובכל הטנקים על קני הגבול
אתה נמצא אתם
אחי הטוב,
אני זוכר את שתי עיניך,
והן פותרות חידה.
ובגני הרך יפה כמון
בשמן לו אקרא - יהודה.

זיכרון: "כל חבריך הטובים, נושאים דמותך עמם, ובכל הטנקים על קני הגבול, אתה נמצא אתם".

המשכיות: "ובגני הרך יפה כמון, בשמן לו אקרא - יהודה".

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

גם יצחק - בנה יחידה של שרה, מוצא נחמה על אמו על ידי הזיכרון וההמשכיות, ככתוב:

וַיְבָאֵהָ יִצְחָק הָאֵהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ... וַיִּנְחָם יִצְחָק אֶחָרֵי אִמּוֹ (שם, כד, סז).

חז"ל מלמדים אותנו, שמעשיה הטובים של שרה, הביאו שפע של ברכה, שבאו לידי ביטוי בניסים גלויים. תחת הנהגתה של שרה, דלתות האוהל היו פתוחות לרווחה להכנסת כל עובר אורח. ומן השמים שרתה הברכה במעשיה. **הנר היה דולק מערב שבת** לערב שבת (אנרגיה חיובית, ברכה, אורה ושמחה), **הברכה מצויה בעיסה** (ברכה באיכות ובכמות במזון) **וענן קשור על האוהל** - סמל לשכינה השורה בבית זה (רש"י שם).

עם פטירתה של שרה אם הבית, **פסקו סימני הברכה הללו** וכשהגיעה רבקה ונכנסה לנעליה של שרה כאם המשפחה, **כשהיא נושאת עמה את דמותה הרוחנית** (זיכרון) **וממשיכה בדרכה** (המשכיות), חזרו הסימנים הניסיים הללו להופיע.

ולכן, **מכוח ההמשכיות והזיכרון**, או אז: **"וינחם יצחק אחרי אמו"**. נחמה שאין בה מן השכחה, אלא מן הזיכרון. זיכרון חיובי ומרפא. זיכרון המהווה זכר (קטליזטור), של המשך הליכה בדרכה.

צדיקים, גם במיתתם נקראים חיים (ברכות יח, ע"א). כי אף שגופם כבר לא איתנו, אנו נושאים עימנו את דמותם והדוגמה האישית שהם הראו לנו בחייהם, משמשת לנו כעמוד אש המאיר ומורה לנו את הדרך.

יש החושבים בטעות כי זיכרון הוא דבר "מת" וקר ולא היא. לוח השנה היהודי ומסכת המצוות, מלאים "אירועי זיכרון" אותם אנו חיים וחווים שוב ושוב, **כאירוע חי**, הרלבנטי לכל אחד מאיתנו - כאן ועכשיו.

מידי שנה אנו חוגגים את יציאת מצרים בליל הסדר, כאירוע חי, חווייתי ותוסס, ככתוב: **"וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לְכֶם לְזִכְרוֹן וְחֻגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַה'..."** (שמות יב, יד). וזה אינו מקרה יחיד ובודד, שהרי מצוות רבות הינן **"זכר ליציאת מצרים"** ואילו השבת הינה **"זכר למעשה בראשית"** - לבריאת העולם.

שמרית אור **בשירה "תני לי יד"** (לחן: נורית הירש), מדברת על הזיכרון האובד:

שֵׁם בְּצַל אֵלוֹן פְּבַד,

חַי לוֹ זִכְרוֹן אֹבֵד

וְאֵתִי הוּא כָּל הָעֵת...

כאשר מישהו "נפטר" מאיתנו ועובר לעולם האמת - עולם הנשמות **וזכרוננו כמעט אובד**, רק אנו נקבע האם נצליח לשמור אותו "חי". האם **זכרו שכמעט אבד**, ינצל מתהום הנִשְׁפָּה והשכחה, יחיה בליבנו ויהיה **אתי כָּל הָעֵת...** זיכרון חיובי ו"בונה", מנחם ומרפא.

וכאשר **"לפעמים אני, לפעמים אתה, כה זקוקים לנחמה"** ("נחמה", מילים: רחל שפירא, לחן: נורית הירש), נוכל להיעזר - להתנחם ולהתרפא, בעזרת **"סוד הנחמה"** בו עסקנו במאמר זה, בעזרת הזיכרון וההמשכיות.

ממכת שמת טובה, מה רוח

מייל: nekudatova.roth@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפך בין חבריך**